

Update Italiaanse kamsalamander

In Schubben & slijm nummer 6 (2010) is al over de Italiaanse kamsalamander (*Triturus carnifex*) bericht. Deze soort lijkt sterk op onze inheemse kamsalamander (*Triturus cristatus*) en kan concurreren en hybridiseren met de vrij zeldzame inheemse soort. Sinds 2010 is er het nodige gebeurd rondom deze soort; tijd voor een update.

Onderzoek 2011-2012

In 2011 en 2012 is door onderzoek van RAVON en van Bureau Natuurbalans-Limes Divergens in opdracht van Team Invasieve Exoten gebleken, dat de Italiaanse kamsalamander veel ruimer verspreid is dan we dachten. Vanaf 1997 is de soort in meer dan 30 wateren aangetroffen in het gebied tussen Vierhouten, Schaveren, Apeldoorn en Nieuw-Milligen. Uit genetisch onderzoek van Naturalis Biodiversity Center en RAVON in opdracht van het Team Invasieve Exoten, blijkt de verspreiding nog wat ruimer dan gedacht. Willem Meilink gaf hierover een boeiende presentatie op de RAVON-dag van 2013. Bovendien blijkt er op aanzienlijke schaal vermenging van genetisch materiaal tussen inheemse en Italiaanse kamsalamanders op te treden. Dit is een zeer ongewenste ontwikkeling.

Geef waarnemingen door

Het is dan ook belangrijk om kamsalamanders op de Veluwe aandachtig te bekijken

Italiaanse kamsalamanders in waterfase (Foto: Jelger Herder) en in landfase (Foto: Sergé Bogaerts). De gele rugstreep is heel karakteristiek.

en waarnemingen door te geven. Maak van afwijkende dieren altijd foto's van de boven-, zij- en onderkant! Door het genetisch onderzoek is duidelijk geworden dat hybriden niet altijd goed te herkennen zijn, maar laten we in elk geval zoveel mogelijk informatie over afwijkende exemplaren verzamelen. Een herkenningskaart van de inheemse en Italiaanse kamsalamander is te downloaden op www.ravon.nl.

Inzet eDNA 2013

Om onderzoek naar de verspreiding van de Italiaanse kamsalamander verder te vereenvoudigen, hebben SPYGEN en RAVON in

2013 goede eDNA-primers ontwikkeld. Nu kan de aanwezigheid van deze soort dus aan de hand van een watermonster worden aangetoond (zie: www.environmental-dna.nl).

Om te onderzoeken of we de rand van het verspreidingsgebied inmiddels in beeld hebben, zijn 56 watermonsters van net buiten de tot nu toe bekende rand van het verspreidingsgebied geanalyseerd. De resultaten wijzen op een ruimere verspreiding dan gedacht aan de uiterste oostrand van het bekende verspreidingsgebied. Deze informatie wordt gebruikt om eventueel

vervolgonderzoek en eventuele bestrijdingsacties zo efficiënt mogelijk uit te kunnen voeren.

Jeroen van Delft